

Slovenski pedagog dr. Oskar Autor je bil rojen četrtega februarja 1943 v Mariboru. Na tedanji Pedagoški akademiji je končal študij biologije in kemije ter nato nekaj let služboval kot osnovnošolski učitelj. Kmalu se je odločil za nadaljevanje študija na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Diplomiral je na oddelku za pedagogiko (1973), pozneje pa je na isti fakulteti opravil tudi magisterij (1982) in doktorat (1988). Po diplomi je poučeval na srednji šoli, leta 1978 pa se je zaposlil na Pedagoški akademiji oziroma kasnejši Pedagoški fakulteti, kjer je deloval do prezgodnje smrti - njegovo ustvarjalno in plodovito življenje se je izteklo devetega decembra 1989.

V svojem delu je na visoki ravni združeval neposredne pedagoške izkušnje in poglobljeno študioznost. Predaval je s posebnim žarom in v študentkah in študentih spodbujal samostojno iskanje resnice.

V slovensko pedagogiko se je zapisal kot soavtor učbenika pedagogike za srednje šole in kot pisec osemindvajsetih znanstvenih razprav, dvanajstih strokovnih člankov ter več recenzij in poljudnih člankov. Sodeloval je pri ustanovitvi in delu Slovenskega društva pedagogov, udeležil se je znanstvenih in strokovnih srečanj. Pomembno je sooblikoval razvoj mariborske Pedagoške fakultete: načrtoval je kakovostne študijske programe in si prizadeval za čim boljšo organiziranost študija. Bil je predstojnik oddelka za pedagogiko, didaktiko in psihologijo ter član habilitacijske komisije pri Univerzi v Mariboru.

Njegova doktorska disertacija Paideia, Humanistično pedagoško bistvo paideia in njegovo uresničevanje v vzgojnoizobraževalni praksi antičnih Grkov, je v pedagoških krogih zbudila veliko pozornost. Dr. Oskar Autor si je zadal obsežno nalogo, saj je skušal ugotoviti in prikazati temeljne razvojne značilnosti grške antične pedagoške misli in prakse, zabeležiti izčrpen fond dejstev, spoznanj in literature s tega področja pedagoške zgodovine in zgodovinopisja ter ugotoviti in prikazati grškega antičnega humanističnega koncepta in razmerja do današnjega humanizma ter uveljaviti možnost aktualizacije. Paideia je Grkom pomenila to, čemur so Rimljani rekli humanitas: kultiviranost, civiliziranost, človeškost človeka v njegovi polni etični intelektualni dimenziji. Seveda pa po mnenju dr. Autorja temu pojmu ni primerno pripisovati sodobnega humanističnega pojmovanja v pomenu demokratičnosti, filantropičnosti in upoštevanja

---

individualnosti, kajti antični humanizem se v marsičem izenačuje z močjo in gospodovanjem.

Obsežno študijo, ki žal ni izšla v knjižni obliki - zaradi kakovosti in sporočilne vrednosti bi gotovo pomenila pomemben založniški podvig, je dr. Oskar Autor sklenil z ugotovitvijo: "Kolikor je izobrazba bistveni, čeprav ne izključni humanistični kraj človekove človeške identifikacije - in to v dosedanji evropski zgodovini vsekakor je - se nujno vzpostavlja neka avtoriteta vodenja mladega človeka. To pomeni: šolanje (schole) je zahtevna dejavnost, ki ga učenec mora opraviti pod vodstvom svojega učitelja. Z uveljavitvijo in priznanjem individualnosti, svojstvenosti posameznika, je novoveška humanistična pedagogika dosegla bistven napredek v primerjavi z antično. Individualnost otroka je danes lieu commun vsakega humanističnega pedagoškega diskurza. Toda v korak s priznanjem avtonomnosti otrokovih individualnih posebnosti, otrokovega otroštva ipd. je šla večkrat tudi pedagoška umestitev izobraževalne nezahtevnosti, podprta predvsem s tistimi družbenimi (političnimi težnjami, ki so šolo kot izobraževalno ustanovo in z njo tudi učitelja kot odlikovanega predstavnika vednosti razvednotile in ki so poudarjale predvsem pomen 'življenjskih', proizvodno in politično funkcionalnih oblik izobraževanja in vzgoje. Šoli je treba vrniti njeno humanistično izobraževalno vrednost - šola mora učiti in naučiti." (Str. XXI)

Smrt ne izbira. Dr. Oskar Autor je odšel tja, od koder ni vrnitve, poln življenjskih moči in delovnega poleta. Ostal je spomin na pokončnega človeka in na njegovo živo pedagoško misel.

Marija Švajncer